

Lørenskog kommune

KOMMUNEPLAN 2015 - 2026

DEL 1 MÅL OG HANDLING

Foto: L2 Arkitekter

Lørenskog kommuneplan 2015-2026 består av fire deler:

Del 1 Mål og handling

Del 2 Kommuneplankart

Del 3 Planbeskrivelse, bestemmelser og retningslinjer

Del 4 Bakgrunn, rammebetingelser og konsekvensutredning

Kommuneplanen ble vedtatt i Lørenskog kommunestyre 11. februar 2015, og sist endret i kommunestyret 18. november 2015.

Innhold

1	INNLEDNING	5
2	VISJON OG TEMAOMRÅDER	7
3	VEKST OG UTVIKLING	8
3.1	REGIONAL UTVIKLING OG SAMARBEID	9
3.2	BEFOLKNINGS- OG BOLIGUTVIKLING	10
3.3	NÆRINGSUTVIKLING	12
3.4	SAMFUNNSSIKKERHET	13
4	AREAL OG TRANSPORT	14
4.1	SAMORDNET AREAL- OG TRANSPORTUTVIKLING	14
4.2	TEKNISK INFRASTRUKTUR	16
5	STEDSUTVIKLING	19
5.1	SENTERSTRUKTUR	21
6	MILJØ	24
6.1	KLIMA OG ENERGI	25
6.2	FORURENSNING	26
6.3	NATURMANGFOLD	27
7	OPPVEKST, KULTUR OG UTDANNING	28
7.1	BARNEHAGE OG SKOLE	29
7.2	KULTUR, FRIVILLIGHET OG FRITID	30
7.3	MANGFOLD OG INTEGRERING	32
8	FOLKEHELSE	34
8.1	FOREBYGGENDE HELSE	35
8.2	MESTRING OG OMSORG	35
9	DEMOKRATI OG SAMFUNNSDELTAKELSE	36
10	KOMMUNEN SOM ORGANISASJON	39
11	VEDLEGG	41

1 Innledning

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og handlinger for kommunens ønskete utvikling. Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale interesser, og være retningsgivende for sektorenes planlegging og for utforming av mer detaljerte arealplaner og temaplaner. Kommuneplanen utarbeides for en periode på 12 år og revideres hvert fjerde år.

Kommunestyret vedtok i august 2012 Kommunal planstrategi for Lørenskog kommune 2013–2016 som pekte på behovet for revidering av kommuneplanen som ble vedtatt i 2007. I oktober 2013 vedtok kommunestyret Planprogram for kommuneplan 2014 – 2015. Planprogrammet er først og fremst en beskrivelse av temaer man har tenkt til å revidere i kommuneplanen, utredningsbehov og medvirkningsprosesser.

Kommuneplanen består av en samfunnsdel med mål og handlinger, som ivaretar sammenhengen mellom forventet vekst, regional utvikling, fysisk planlegging og lokalsamfunnets utvikling på den ene siden, og kommunen som tjenesteleverandør og organisasjon på den andre. Kommuneplanens juridisk bindende arealdel består av arealkart, temakart, bestemmelser og retningslinjer. Arealdelen tar opp i seg de arealmessige behovene og prioriteringene fra samfunnsdelen og viser framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

Kommuneplanen for Lørenskog 2015 – 2026 består av fire deler:

Del 1: **Mål og handling**

Del 2: **Arealplankart**

Del 3: **Planbeskrivelse, bestemmelser og retningslinjer** inkludert temakart for:

- retningslinjekart
- avkjørsler
- fjernvarme konsesjonsområde
- gang-, sykkel- og turveier
- grønnstruktur
- hensynssoner (sikringssoner, fareområder)
- løyper i Marka
- støysoner

Del 4: **Bakgrunn og rammebetingelser** inkludert:

- konsekvensutredning (sammendrag)
- risiko- og sårbarhetsanalyse (sammendrag)

Del 1 utgjør samfunnsdelen, mens del 2 og del 3 utgjør kommuneplanens juridisk bindende arealdel. Del 4 er et samlet bakgrunnsdokument med for hele kommuneplanen og har også et sammendrag av konsekvensutredningen og risiko- og sårbarhetsanalysen.

I tillegg til disse fire delene som sammen danner kommuneplanen, foreligger det vedlegg og annet bakgrunnsmateriale. Disse ligger tilgjengelig på kommunens nettsider www.lorenskog.kommune.no.

Lørenskog – sunn, grønn og mangfoldig

2 Visjon og temaområder

Lørenskogs kommunes visjon forteller oss om noe vi er, og i hvilken retning vi ønsker å gå.

Lørenskog kommune skal være en sunn kommune

Folkehelse skal være i fokus, for å forebygge livsstilssykdommer og fremme livskvaliteten og på denne måten få sunne innbyggere. Et trygt og inspirerende oppvekstmiljø bidrar til aktive og sunne barn og unge. Lørenskog kommune skal ha en sunn og bærekraftig økonomi, og dette skal gjenspeile seg i både drift og investeringer.

Lørenskog kommune skal være en grønn kommune

Lørenskog kommune skal ha en høy miljøprofil slik at utviklingen blir bærekraftig og miljøvennlig. I denne miljøprofilen er ambisiøse klimamål vesentlige. Virkningen på klimaet skal vurderes ved alle tiltak som påvirker det ytre miljøet. Det skal fokuseres på grønn mobilitet, slik at innbyggerne velger miljøvennlige alternativer innen transport. Både små grønne lunger og store sammenhengende grønnstrukturer skal ivaretas slik at Lørenskog kommune blir et attraktivt sted å bo og leve, også for framtidige generasjoner.

Lørenskog kommune skal være en mangfoldig kommune

Lørenskog kommune skal være et inkluderende lokalsamfunn for alle generasjoner, med rikt kulturelt og etnisk mangfold som inviterer til samfunnsdeltakelse. Også naturen skal ha et rikt mangfold, og være til nytte og glede for både dagens og kommende innbyggere.

Temaområdene skal gjenspeiles i visjonen. Lørenskog kommuneplan har følgende temaområder, som også ivaretar temaene i planprogrammet:

- Vekst og utvikling
- Areal og transport
- Stedsutvikling
- Miljø
- Oppvekst, kultur og utdanning
- Folkehelse
- Demokrati og samfunnsdeltakelse
- Kommunen som organisasjon

Til hvert av temaområdene er det utarbeidet mål og handlinger.

Foto: Øystein Søbye/NN/Samfoto/NTB Scanpix

3 Vekst og utvikling

Osloregionen er landets tettest befolkete område og står samtidig foran en kraftig befolkningsvekst, som i følge prognosene vil vedvare i lang tid. Lørenskog kommune vil bidra til håndtering av veksten og ta ansvar for tilstrekkelig boligutbygging innenfor rammene av nasjonale og regionale føringer for areal- og miljøutvikling. Veksten må i hovedsak søkes løst innenfor dagens byggesone på drøye 12 km², som er 1/5-del av kommunens samlede areal på 70 km².

Utviklingen må foregå på en måte som bidrar til å balansere kommunens økonomi og styrke grunnlaget for tiltak på viktige felt. Det forutsetter en befolkningsutvikling med en aldersstruktur som understøtter en robust og forutsigbar kommuneøkonomi og som skaper handlingsrom for utvikling av et godt tjenestetilbud.

Kapasiteten på både teknisk og sosial infrastruktur (skoler, barnehager, sykehjem o.l.) er begrensende faktorer på vekst, og det må om nødvendig fastsettes rekkefølgebestemmelser i reguleringsplaner som bidrar til at utbygging skjer i forhold til kapasitet på infrastrukturen.

For å oppnå attraktive bolig- og næringsområder er det viktig at veksten håndteres på en slik måte at miljømessige hensyn og identitetsskapende særtrekk ivaretas, og at kvalitet vektlegges i utformingen av nye bygninger, byrom og utearealer. Trafikkveksten som befolkningsøkningen medfører, må tas av kollektivnettet, - i samsvar med prinsipp for bærekraftig og miljøvennlig utvikling.

Mål for vekst og utvikling

- Lørenskog kommune skal ha en utvikling som er sosial-, økonomisk- og miljømessig bærekraftig.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Tilrettelegge omgivelsene mest mulig for alle.
- Vektlegge en utvikling som bidrar til en robust kommuneøkonomi.
- Ta vare på natur, overordnet grønnstruktur, viktige særtrekk og kulturminner.
- Samordne planlegging for klima, miljø og folkehelse.

Planbehov innen vekst og utvikling

- Kommunedelplan for landbruk
- Kommunedelplan for næring og innovasjon
- Boligplan

3.1 Regional utvikling og samarbeid

Lørenskog har en sentral lokalisering i det sammenhengende byområdet mellom Oslo og Lillestrøm, også kalt bybåndet.

Bybåndet er forventet å ta en stor andel av veksten i Osloregionen, og på dette området er det behov for samarbeid med både Oslo og kommunene på nedre Romerike slik at veksten kommer på de rette stedene.

En velfungerende og konkurransedyktig Osloregion forutsetter god vekstfordeling. Dagens mønster med en overvekt av kompetansebasert næringsliv vest for Oslo og arealkrevende lager og logistikk i nordøst må søkes justert gjennom det regionale plansamarbeidet. Det må tilrettelegges for bymessig vekst og flere kompetansearbeidsplasser i aksen Lørenskog/Ahus – Lillestrøm/Kjeller. Området har betydelige arealressurser og potensial til å bli et næringsmessig tyngdepunkt for kompetansebedrifter, med attraktive bosteder, høy kvalitet i offentlige rom, og god tilgang på offentlig og privat service. Dette vil det gi flere motstrømsreiser og bedre utnyttelse av transportsystemet. Det vil også dempe presset på Oslo, fordi flere etter hvert kunne både bo og arbeide i Lørenskog og på nedre Romerike istedenfor å pendle inn til hovedstaden.

En god vekstfordeling i Osloregionen må innebære en sterkere regional prioritering av nedre Romerike mht. statlige og regionale økonomiske ressurser til utvikling av et effektivt og miljøvennlig kollektivtilbud. Forlengelsen av T-banen fra Ellingsrudåsen til Visperud, Lørenskog sentrum og Ahus er en del av Oslopakke 3 og må igangsettes som forutsatt, og det må planlegges for en forlengelse av banen til Strømmen og Lillestrøm. Banen vil styrke Lørenskogs strategiske tilhørighet og kobling til både Oslo og nedre Romerike. Det må også fokuseres på mer lokale kollektivløsninger som fremmer transport inn mot kollektivknutepunktene.

I en periode med stor endringstakt og utbygging må Lørenskogs identitet og særpreg ivaretas, med sentrumsnær natur, grønne arealer, jordbrukslandskap og bosettingsmessige kvaliteter. Viktige fortrinn må profileres i arbeidet, herunder nærhet til jernbane og hovedveinett, kompetanse- og forskningsmiljøet ved Ahus og et betydelig handels- og fritidstilbud. I tillegg er det kort vei til statlig og regional administrasjon og kultur og uteliv i hovedstaden. Lørenskog som et åpent, variert og helt lokalsamfunn hvor mange forskjellige mennesker kan finne seg til rette, er kanskje et av kommunens største fortrinn.

Mål for regional utvikling og samarbeid

- Lørenskog skal være en konkurransedyktig og attraktiv kommune for etablering og tilflytting.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Ivareta Lørenskogs fortrinn, kvaliteter og identitet i en periode med stor regional vekst.
- Videreutvikle og styrke Lørenskogs posisjon som del av et næringsmessig tyngdepunkt på nedre Romerike med gode kollektivforbindelser i begge retninger.
- Videreutvikle Lørenskog kommunesenter som et identifiserbart tyngdepunkt i bybåndet.

Foto: Colourbox.com

3.2 Befolknings- og boligutvikling

Lørenskog kommune hadde per 1. januar 2014 til sammen ca. 34 700 innbyggere. Av disse er 22,5 % innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre, hvorav 15,8 % med ikkevestlig bakgrunn og 6,7 % med vestlig bakgrunn.

Gjennomsnittsalderen i kommunen er lavere enn landsgjennomsnittet med en høy andel av familier med barn i skolealder, men med en underrepresentasjon av unge voksne i alderen 18 til 35 år. Dette er typisk for en forstadskommune til store byer. De siste årene har andelen voksne i alderen 35 til 45 år falt noe, mens gruppen 45 til 60 år har økt. Det sammenfaller med utbygging av sentrumsnære leiligheter med høy kvalitet, som er populære hos voksne med barn som har flyttet hjemmefra.

Det er en klar tendens til at andelen eldre over 67 år er økende, og forventes å øke sterkt i årene som kommer. Det forventes også en markert økning i de yngste aldersgruppene.

Lørenskogs attraktive beliggenhet mellom Oslo og nedre Romerike og den generelle mangelen på boliger i Osloregionen gir grunn til å anta at kommunen vil få fra moderat til høy vekst i kommende planperiode, dvs. fra 1,5 % til 2,0 % årlig vekst. Erfaringsmessig vil veksten svinge fra år til år, slik at gjennomsnittlig vekst i hele kommuneplanperioden til slutt trolig blir noe lavere. En høy vekst vil gi totalt 44 400 innbyggere i kommunen i år 2025, som er snaut 10 000 flere innbyggere enn i dag. En moderat vekst innebærer 7 000 nye innbyggere, totalt 41 700. Det er med andre ord relativt liten forskjell mellom moderat og høy vekst når en ser hele befolkningen under ett.

	2007 - 2013	2014 - 2025	2014 - 2025
Gjennomsnittlig prosentvis vekst per år	1,4	1,5	2,0
Gjennomsnittlig befolkningsvekst per år	475	575	785
Boliger i snitt per år	155	400	400
Antall innbyggere ved periodeslutt	34 700	41 700	44 400

(Kilde: Rambøll)

I kommuneplanperioden tilrettelegges det for bygging av 400 boliger per år, med noen flere de første årene. Det er betydelig høyere enn i forrige kommuneplanperiode. Det foreligger allerede flere godkjente planer. Lørenskog kommune vil stille krav til kvalitet og estetikk også til framtidige reguleringsplaner, slik at de utvikles en robust boligmasse og attraktive boområder.

Av dagens 13 500 boenheter i Lørenskog er ca 2/3 eneboliger og småhus (rekkehus, to- og fire-mannsboliger). Samtidig består 2/3 av husholdningene av én eller to personer. Derfor må det legges vekt på produksjon av flere leiligheter, særlig for seniorsjiktet, hvor mange ønsker lett-stelte boliger nær handel og service. Flere leiligheter vil bidra til å frigjøre eneboliger og småhus til barnefamilier. Det må i nye utbyggingsområder likevel sikres variasjon i boligstørrelse og –sammensetning, for å utvikle varierte og mangfoldige bomiljøer med størst mulig stabilitet. Variasjon i boligtilbudet gir innbyggerne mulighet også for en boligkarriere i eget nærområde.

Lørenskog kommune må bidra til et boligtilbud som favner grupper som har vanskeligheter med å få innpass i dagens boligmarked (lavinntekstgrupper, førstegangsetablerere, omsorgstrengende m.fl.). Krav til boligstørrelser, bruk av utbyggingsavtaler og Husbankens ordninger er her aktuelle virkemidler. Dagens boligplan for vanskeligstilte (2013 – 2016) skal rulleres, og det skal lages en egen boligstrategi for disse gruppene.

Lørenskog kommune kan også bidra til å utvikle boligløsninger tilpasset framtidige omsorgsutfordringer, som for eksempel kollektive boformer for eldre som ikke ønsker å bo i en tradisjonell institusjon.

Mål for befolknings- og boligutvikling

- Lørenskog kommune skal tilrettelegge for en årlig gjennomsnittlig befolkningsvekst på opptil 2 %.
- Boligbyggingen skal understøtte forventet befolkningsvekst i kommuneplanperioden og i alle nye boligområder skal variasjon og kvalitet vektlegges.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Bidra til å utvikle et boligtilbud som opprettholder en balansert befolkningsutvikling med hensyn til alder og husholdningstype.
- Sikre en planberedskap som muliggjør 400 boliger per år og tilstrekkelig kapasitet på tilhørende teknisk infrastruktur (vann, avløp, o.l) og sosial infrastruktur (barnehager, skole, sykehjem o.l), for å håndtere forventet befolkningsvekst i større utbyggingsområder.
- Bruke plan- og bygningslovens virkemidler for å styre boligantall, boligstørrelse og -sammensetning og boligstandard, samt stille krav til kvalitet og estetikk i boområder.
- Benytte utbyggingsavtaler i samarbeid med private utbyggere der dette er hensiktsmessig.
- Benytte Husbankens ordninger i det boligsosiale arbeidet, men unngå konsentrasjon av kommunale og kommunalt disponible boliger i nye utbyggingsområder.

3.3 Næringsutvikling

Lørenskog har de siste ti årene hatt sterk vekst i næringslivet og har nå ca. 20 000 arbeidsplasser. Målet fra forrige kommuneplanperiode om full egendekning av arbeidsplasser er oppnådd.

Lørenskog har flere arbeidsplasser enn det bor arbeidstakere i kommunen, og det er stor inn- og utpendling over kommunegrensa hver dag. En forlengelse av T-banen fra Oslo og etter hvert til Skedsmo vil bidra til at flere reiser kollektivt. Banen vil knytte Lørenskog tettere opp mot det regionale arbeids- og boligmarkedet, og utløse næringsutvikling i kommunen. Et velutviklet kollektivtilbud har stor betydning for bedriftenes evne til å rekruttere arbeidskraft.

Næringslivet i Lørenskog er i dag dominert av handel og service, offentlig tjenesteyting og forvaltning, samt transport og lagervirksomhet. Kommunen ønsker å oppnå en mer variert sammensetning av arbeidsplasser i kommunen, og vil prioritere kompetansesarbeidsplasser og bedrifter med et bredt spekter av typer arbeid.

Lørenskog kommune vil bidra til å samordne og styrke mulighetene for at Ahusområdet kan bli et attraktivt næringsområde som bidrar til økt konkurransekraft i Lørenskog og regionen. Ahus har et tungt medisinsk kompetansemiljø og et godt utgangspunkt for å videreutvikle et miljø innen «livsvitenskap» og kompetansesarbeidsplasser i sykehusrelatert virksomhet. Livsvitenskap omfatter farmasøytisk industri, næringsmiddelindustri, biomarin sektor, medisinsk utstyr, FoU og utdanningsinstitusjoner og lignende.

Lørenskog sentrum og sentralområdet har en sterk posisjon innen handel og et stort kundeomland. Handel er en forutsetning for god stedsutvikling. Men handel som aktivitetsskaper må ikke overdimensjoneres; tilgang til service, tjenester og kultur, og god sirkulasjon og møteplasser hvor en treffer folk er vesentlig for opplevelser og folkeliv. Det er viktig å ta vare på alle disse aspektene i Lørenskog. Det bør også avsettes areal for kontor i Lørenskog sentrum og sentralområdet, som supplement til øvrig virksomhet, og som del av en bymessig utvikling med god tilgjengelighet til kollektivtransport.

Utvikling av næringsområdene må imidlertid fortsatt i stor grad baseres på at utbygger selv er med på å betale nødvendig infrastruktur. Utbyggingsavtaler er da et egnet virkemiddel, kombinert med krav til kvalitet på det som skal gjennomføres.

Mål for næring og verdiskaping

- Lørenskog skal være en motor for næringsutviklingen på nedre Romerike.
- Arbeidsplasser, handel og tjenester skal lokaliseres etter prinsippet om rett virksomhet på rett sted, og bygge opp om ønsket by- og stedsutvikling.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Styre nyetableringer til kollektivknutepunkter, primært i og rundt Lørenskog sentrum og sentralområde, Ahusområdet, Visperud, Lørenskog stasjon og Fjellhamar.
- Innta en aktiv rolle både i forhold til eksisterende næringsliv og nyetableringer, og bidra til at kommunen blir attraktiv for kunnskapsbaserte bedrifter og forsknings- og utdanningsinstitusjoner.
- Medvirke til gode samarbeidsprosesser om næringsutvikling og videreutvikle dialogen med næringslivet.
- Sikre tilstrekkelig planberedskap og effektiv forvaltning.

Foto: Colourbox.com

3.4 Samfunnssikkerhet

Samfunnssikkerhet og beredskap har fått økende oppmerksomhet i seinere år. Det skyldes kanskje særlig klimaendringene og øket sårbarhet overfor ekstremvær med påfølgende flom og annet. Ventete klimaendringer vil antakelig gi mer intenst regnvær med store nedbørsmengder, og økt skred-, ras- og flomfare. Særlig i bebygde områder vil det være en utfordring å håndtere regnvann og overvann, og lokale løsninger som f.eks. grønne tak og åpne bekker vil være nødvendig.

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område, og det er kommunen som utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen. Lørenskog kommune kan nå som helst bli stilt overfor ekstraordinære hendelser/kriser som uhell, ulykker, kriminelle handlinger og naturkatastrofer, og som vil gjøre det nødvendig å etablere kriseledelse. Det gjelder således å være godt forberedt på å kunne takle disse. Arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser er viktig på alle nivåer, og sammen med gjennomarbeidete beredskapsplaner og øving internt eller sammen med eksterne aktører vil dette kunne bidra til at vi som samfunn vil stå bedre rustet til å møte eventuelle hendelser/kriser som måtte oppstå.

For denne kommuneplanen er det utarbeidet en ROS-analyse for Lørenskog kommune, som supplerer tidligere analyser.

Mål for samfunnssikkerhet

- Lørenskog kommune skal redusere sannsynligheten for at uønskede hendelser eller kriser kan oppstå, samt redusere konsekvenser av slike hendelser.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Legge ROS-analysene til grunn for plan- og sikkerhetsarbeid.
- Legge vekt på klimatilpasning i kommunal planlegging og ikke legge opp til utbygging i flomutsatte områder.
- Forebygge virkninger av flom og skred gjennom lokal håndtering av overvann og sikring av blågrønne arealer.
- Ha tilstrekkelig beredskap for å møte sannsynlige risikoscenarioer.

4 Areal og transport

4.1 Samordnet areal- og transportutvikling

Lørenskog har en avgrenset byggesone, hvor en stor del av befolkningen bor. Dette er et svært godt utgangspunkt for en videre fortetting og transformasjon med utgangspunkt i eksisterende og framtidig kollektivknutepunkter, betjent av et høyfrekvent og kapasitetssterkt skinnegående kollektivtilbud.

Det er to kollektivakser: Hovedbanen som effektivt dekker den nordlige delen av byggesonen i Lørenskog, og framtidig t-bane fra Ellingsrudåsen til Ahus med videre forlengelse til Lillestrøm, som dekker den sørlige delen av byggesonen.

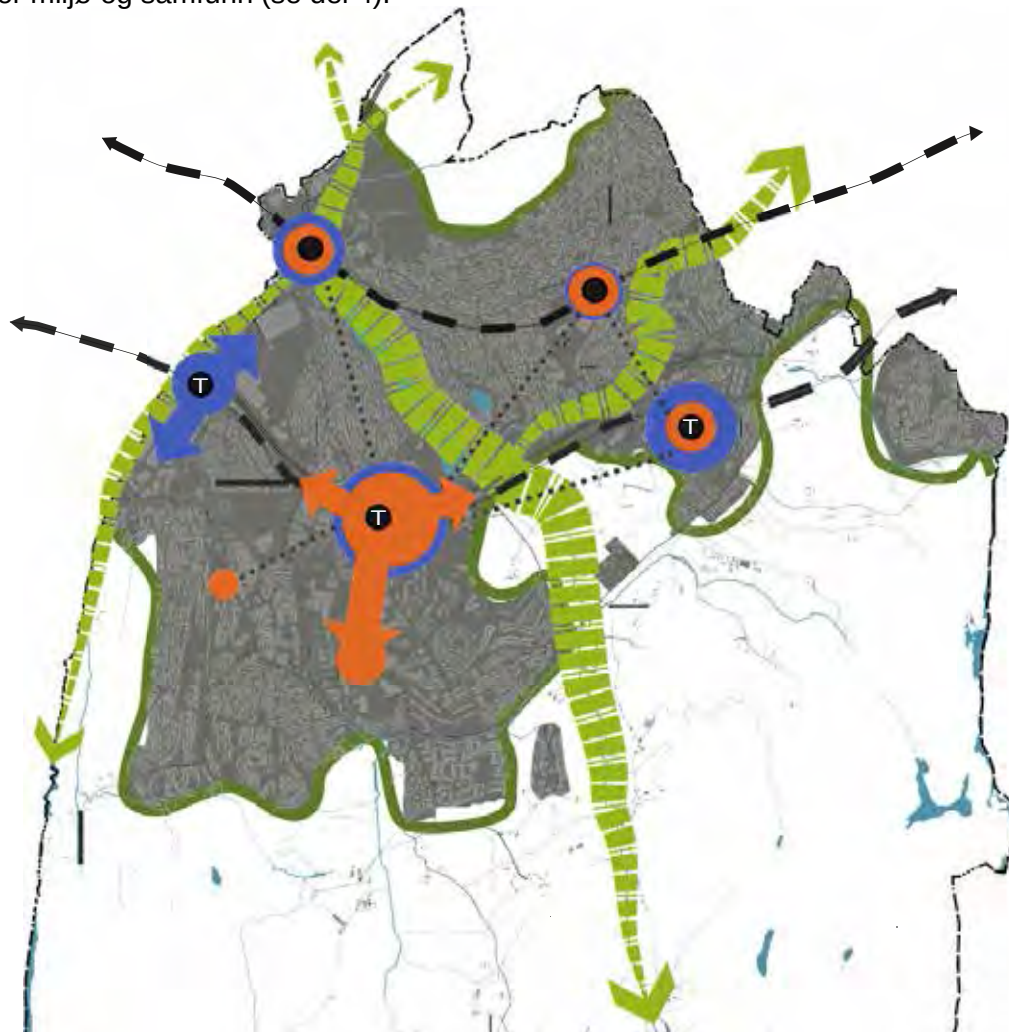
Figur 1: To baneakser gjennom Lørenskog.

På dette grunnlag foreslås en overordnet arealstrategi for kommunens videre utvikling. Arealstrategien innebærer:

- Videreutvikling av Lørenskog sentrum og sentralområdet, med boliger, næringsvirksomhet og senterfunksjoner, med bussterminal og T-banestasjon i Lørenskog sentrum.
- Fortetting og vekst rundt lokalsentre på Fjellhamar og Ødegården ved jernbanestasjonene.
- Videreutvikling og fortetting av næringsområdet på Visperud med T-banestasjon.
- Utvikling av nærings- og boligområdet på Ahus/Nordbyhagen med T-banestasjon.
- Generell styrking av grøntdragene i Lørenskog, med etablering av Lørenskog grønne sentrum på strekningen Sørlihavna – Langvannet.

Fortetting og transformasjon i eksisterende og framtidige knutepunkter vil bidra til en klimavennlig arealbruk og transportstruktur. Strategien harmonerer med det pågående regionale plansamarbeidet mellom Oslo og Akershus, med konsentrasjon i knutepunkter og i bybåndet mellom Oslo og Lillestrøm, og følger opp regionale og nasjonale føringer.

Alle arealinnspill som er mottatt i løpet av kommuneplanprosessen er gjennomgått og vurdert. Innspill som strider klart med føringer, retningslinjer og kommunens arealstrategi, er ikke utredet videre. Innspill som er tatt med videre, er konsekvensutredet på et overordnet nivå med hensyn til virkninger for miljø og samfunn (se del 4).

Figur 2: Arealstrategi.

Arealstrategien legger opp til bruk av kollektivtransport. Lørenskog kommune mener skinnegående transport vil kunne tilby en kapasitet og forutsigbarhet som er nødvendig for å gjøre kollektivtilbudet konkurransedyktig for reisende til/fra kommunen. Det innebærer økt frekvens på Hovedbanen og etablering Ahusbanen/Romeriksbanen fra Ellingsrudåsen til Ahus, og med senere forlengelse til Strømmen og Lillestrøm. Banen vil utløse ønsket bolig- og næringsutvikling og knytte Lørenskog bedre til Oslo og resten av nedre Romerike. Lørenskog kommune vil være en pådriver for å få Ahusbanen/Romeriksbanen på plass.

Den lokale trafikkbelastningen krever også tiltak basert på bedre framkommelighet for buss, sykkel og gange. En slik prioritering gir reduserte lokale klimagassutslipp og i folkehelsesammenheng er det et viktig bidrag til økt hverdagsaktivitet.

Tilgjengeligheten mellom eksisterende jernbanestasjoner, bussterminal og sentre må forsterkes med vekt på bussmating og gang/sykeltrafikk.

Det er et stort potensial for å øke sykkelbruken i Lørenskog, fordi byggesonen er relativt liten og med korte avstander til viktige målpunkter som togstasjoner, skoler, arbeidsplasser mm. Lørenskog kommune vil utvikle et sammenhengende og finmasket nettverk i byggesonen. Dette skal bidra til å gjøre sykkelen lett å bruke, trygg å bruke og rask å bruke.

Lørenskog kommune har som del av kommuneplanarbeidet revidert tidligere parkeringsvedtekter. De nye kravene skiller seg fra de gamle ved at det settes maksimumsnormer, pluss minimumsnormer for noen formål, i stedet for kun minimumsnormer.

4.2 Teknisk infrastruktur

Teknisk infrastruktur omfatter i kommuneplansammenheng vann, avløp og renovasjon (VAR), energi og digital-/IKT-infrastruktur.

Vann, avløp og renovasjon

I planperioden er det behov for nytt høydebasseng for vannforsyning. Fornyelsen av gammelt ledningsnett for vann og avløp må forseres.

Overvann i bebygde områder skal i størst mulig grad tas hånd om ved kilden, slik at vannbalansen opprettholdes tilnærmet lik naturtilstanden og på måter som reduserer forurensning og flomfare, og øker naturmangfoldet. Andel tette flater skal søkes minimalisert. Vannet skal gjøres synlig og tilgjengelig.

Sugesentral og ledningsnett for avfallssug vil bli vurdert i områder med stor boligbygging. Dette vil bedre miljøet og redusere faren for trafikkulykker i boligområder.

Energi

Fjernvarme benyttes i mange kommunale bygg. I 2013 leverte fjernvarmeanlegget på Robsrud ca. 32 GWh med varme. Innen 2016 skal det levere 60 GWh. Energiforbruket i den kommunale bygningsmassen er i dag på 166 kWh/m²/år, som er lavere enn landsgjennomsnittet. Kommunen vil fortsette å arbeide for mest mulig energieffektive løsninger.

Digital infrastruktur

Tilgang til internett og andre former for telekommunikasjon er en selvfølge i dag. Godt utbygd kabelnett er også en forutsetning for implementering av ny velferdsteknologi, som i økende grad vil bli tatt i bruk i boliger så vel som i institusjoner.

Mål for areal- og transport

- Utviklingen er basert på samordnet areal- og transportutvikling og konsentreres til kollektivknutepunkter og hovedårene for kollektivnettet.
- Veksten i persontrafikken er dekket av kollektivtransport, sykkel og gange.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Tilrettelegge for at boliger, arbeidsplasser, offentlig og privat service, kultur- og idrettstilbud og fritidsaktiviteter lokaliseres kollektivnært.
- Være pådriver i arbeidet for en forlengelse av T-banen fra Ellingsrud, via Visperud, Lørenskog sentrum til Ahus, og med mulighet for videreføring til Strømmen og Lillestrøm.
- Tilrettelegge for et finmasket gang- og sykkelnett.
- Sikre at teknisk infrastruktur har god kapasitet og standard.
- Legge til grunn bevaring av overordnet grønnstruktur og jordbruksarealer.

Planbehov innen areal og transport

- Kommunedelplan for samferdsel/transport
- Hovedplan for teknisk infrastruktur

5 Stedsutvikling

Forventet vekst gir mulighet til å foredle de ulike stedene i Lørenskog slik at de framstår tydelig og med særpreg. Høyere utnyttelse må kombineres med krav til utvikling av steds kvalitet og sosiale møteplasser. Attraktive tettsteder er vesentlig for at innbyggere skal trives, men også for å trekke til seg arbeidsintensiv næring og kunnskaps- og kompetansearbeidsplasser. Lørenskog kommune vil derfor legge vekt på forutsigbarhet i stedsutviklingen, gjennom tidlig avklaringer og tydelig dialog og forventningsavklaring.

Det er ikke nødvendigvis sammenfall mellom høy utnyttelse og urbant liv eller steds kvalitet. Steds kvalitet handler først og fremst om tilgjengelighet til et mangfold av fellesskapsgoder, om å skape tetthet, nærhet og tilrettelegge for møteplasser for sosialt liv og aktiviteter for alle generasjoner. Det handler også om funksjonell variasjon og om å samle aktivitet. Dette krever bevissthet i lokalisering av felles- funksjoner, handel, service, idrett, kulturtilbud og uteliv til sentrumsområdene. Tilrettelegging for arbeidsintensiv næring og sosial infrastruktur, som for eksempel skoler og barnehager, vil også bidra til et mangfold og liv i tettstedene.

Forbindelsen mellom konkret fysisk utforming og sosial funksjon vil bli vektlagt. Veier i tettstedene skal utformes som gater med kvalitet i materialbruken og hvor fotgjengere og syklist er gitt gode vilkår. Forholdet mellom bygningenes første etasjer skal utvikles med tanke på økt «fortauskvalitet», dvs. at bygningens første etasje skal bidra til å definere og gi offentlige gater og plasser liv.

Kvaliteter i arkitektur, bygningsmiljøer og kulturhistorie må også ivaretas i fortettingen. De bygde omgivelsene skal være lette å bevege seg i, også for dem med nedsatt funksjons- og orienteringsevne.

I en situasjon med sterk befolkningsvekst og fortetting må mulighet for fysisk utfoldelse og nærrekreasjon i grønne omgivelser gis vekt. Nærhet til grønne lunger, parker og anlegg for opphold, lek og idrett er viktig for både folkehelsen og urbant liv. Mellom tettstedene, kulturlandskapet og Marka må det etableres gode og trygge gang- og sykkelforbindelser. Lørenskog grønne sentrum, vil strekke seg fra Langvannet gjennom Losbydalen til Østmarka og bli et viktig turområde og bindeledd mellom det urbane og Marka.

Det blå (vann) og grønne (vegetasjon), ofte kalt den blågrønne strukturen, må gis beskyttelse og status. Ulike metoder for å måle et områdes blågrønne kvaliteter finnes, og kan benyttes i utbyggingssaker for å sikre både variasjon som f.eks. arts mangfold, estetikk m.m, samt ulike funksjoner som f.eks. holde på regnvannet, forbedre vannkvaliteten o.l.

For å få en oversikt over grønnstrukturen innenfor byggesonen er det i forbindelse med kommuneplanarbeidet utarbeidet et grønnstrukturkart som viser de store sammenhengende grøntdragene, viktige naturtyper og viktige turdrag. Kartet viser status på et overordnet nivå, men viser ikke grønnstrukturen på detaljnivå, og heller ikke kvaliteten på grønnstruktur. Det er behov for å utarbeide en oversikt over tråkk, snarveier og oppholdsarealer som innbyggerne benytter seg av i sin hverdag. Såkalte «barnetråkkregistreringer» gir direkte kunnskap om hvordan barn og unge bruker nærmiljøet, og er nyttig i arealplanlegging. Også arealbruken til andre innbyggere er nyttig kunnskap for planlegging.

Mål for stedsutvikling

- Lørenskogs ulike sentre skal utvikles med vekt på steds kvalitet og særpreg og med parker, grønne lunger, gater og torg som er tilgjengelige for alle og fungerer som møteplasser for innbyggere og næringsliv.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Styre viktige fellesfunksjoner og arealintensiv handel og tjenesteytende næring til senterområder slik at de bidrar til ønsket by- og stedsutvikling
- Tilrettelegge for grønne lunger og parker med fokus på lek, nærrekreasjon, opphold og hverdagsaktivitet for alle generasjoner.
- Kreve at blå og grønne verdier bevares og utvikles ved planlegging og utbygging.
- Sikre enkel tilgang mellom grønnstrukturen i byggesonen og Marka.
- Sikre at fellesarealer, -anlegg og -bygninger får høy arkitektonisk og materialmessig kvalitet og blir allment tilgjengelige.
- Gjennom tidlig avklaringer, tydelig dialog og forventningsavklaring, effektivisere planprosessen og levere i henhold til avtalt framdrift.

Planbehov innen stedsutvikling

- Helhetlige planer for Lørenskog sentrum og sentralområdet,
- Helhetlig plan for «Campus Ahus» (Nordbyhagen, Torshov og Ahus)
- Helhetlig plan for Visperud (Visperud næringspark)
- Helhetlig plan for Lørenskog stasjonsområde
- Kommunedelplan for bevaring og forvaltning av kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap

Utredningsbehov

- Registrering av tråkk og snarveier
- Kvalitets- og dekningsanalyse av kommunens grønne lunger, inkludert handlingsplan for biologisk mangfold
- Metode for vurdering av blågrønne kvaliteter i planer og prosjekter

5.1 Senterstruktur

Det siktes mot å videreføre følgende senterstruktur i Lørenskog

- Kommunesenter: Lørenskog sentrum
- Lokalsentre: Skårer, Fjellhamar og Lørenskog stasjonsområde
- Nærsenter: Rasta
- Næringsområde med nærsentertilbud: Norbyhagen/Ahus/Torshov
- Næringsområde: Visperud

Både kommunesenteret og lokalsenteret ved Skårer er tyngdepunkter som inngår i Sentralområdet hvor Skårersletta utgjør en hovedakse. Det må utvikles en helhetlig plan for Sentralområdet og hvor blant annet endelig avgrensning av kommunesenteret defineres.

Kommunesenteret

Lørenskog sentrum skal videreutvikles som kommunesenter og bymessig midtpunkt i kommunen med gode kollektivforbindelser, et variert service- og kulturtilbud og attraktive møteplasser. Handel, kultur, tjenester og opplevelser må knyttes opp mot sentrum og framtidig T-banestasjon.

Kommunestyret har vedtatt at det skal gjennomføres en kartlegging av muligheten for å bygge lokk over Rv 159, og evt. Solheimsveien gjennom Lørenskog sentrum. Et lokk vil ha stor betydning for sammenbinding av byggesonen og videre byutvikling og fortetting i Lørenskog sentrum. Miljøgevinsten av et lokk er svært stor. En lokkløsning over veien kan imidlertid først gjennomføres i forbindelse med Ahusbanen/Romeriksbanen, men forutsetter aksept fra og finansiering av blant annet statlige veimyndigheter.

Kjennområdet videreutvikles som område for skoler, fysisk aktivitet og idrett med gode gangforbindelser til sentrum og kollektivtilbudet.

Å utvikle et attraktivt sentrum krever stor innsats der både offentlig og privat sektor spiller på lag. Det forutsetter en forståelse for bymessige kvaliteter og en respekt for folks bevegelsesmønster i byrommet. Fravær av vær og vind er viktig, sammen med god eksponering av sol, høy estetisk kvalitet og god funksjonalitet.

Mål for kommunesenteret

- Lørenskog sentrum skal utvikles som kommunesenter og knutepunkt med høy tetthet og bymessige kvaliteter.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Prioritere å legge viktige fellesfunksjoner, offentlig og private tjenesteyting, handel, kultur til Lørenskog sentrum.
- Være pådriver i arbeidet for en lokkløsning over Rv 159.

Lokalsentrene

Fjellhamar er lokalsenter og jernbanestasjon, og det historiske kommunesenteret for Lørenskog. Det er også et historisk industryngdepunkt med kulturhistorisk verdi. Fjellhamar har gode forutsetninger for å bli et tettsted med sterkt særpreg og høy kvalitet. Deler av industriområdet har potensial for boligutbygging av høy landskapsmessig og arkitektonisk kvalitet.

Skårer. Mye av veksten i Lørenskog foregår på Skårer og som fortetting i aksen nordover mot Lørenskog sentrum. Skårersletta og Tverrveien utvikles som bygater og viktige akser i området. Ny bebyggelse må bygge opp om dette og åpnes opp mot de offentlige rommene. Parkering må ikke beslaglegge store arealer, men må ordnes i p-hus.

Lørenskog stasjon. Det foreligger en kommunedelplan fra 2011 for Lørenskog stasjon og Skårerødegården. Den åpner for bygging av 1 200 boliger med ny skole og flere barnehager. Planen innebærer at Lørenskog får et nytt tyngdepunkt knyttet til Hovedbanen og E6. Det ligger allerede en betydelig konsentrasjon av arbeidsplasser inntil og i planområdet, men det mangler både et reelt lokalsenter og tilstrekkelig med boliger. Lørenskog stasjonsområde er egnet som område for arbeidsplassintensiv næring med høy utnyttelse nær selve stasjonen.

Mål for lokalsentre

- Lokalsentrene skal være lokale servicesentre og møteplasser for sine delområder i kommunen

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Tilrettelegge for handel, kultur og tjenesteyting og møtesteder som er tilgjengelige for alle.
- Lokalisere barnehager, omsorgsboliger o.l. til lokalsentrene.
- Bidra til at lokalsentrene forsterkes som knutepunkt for tog og/eller buss.

Nærsentre

Rasta er et nærsenter hvor tilbudet dekker daglige behov. Det er muligheter til å forsterke parkdraget som er rett vest for senteret og knytte dette bedre til nærsenteret.

Mål for nærsentre

- Nærsentre skal være servicesentre med møteplasser hvor innbyggere i nærområdet får dekket daglige handels- og servicebehov.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Tilrettelegge for dagligvarehandel, småbutikker og kafeer.
- Tilrettelegge for helse- og servicevirksomhet.
- Sikre at det finnes gode møteplasser tilgjengelig for alle.

Næringsområdene Nordbyhagen/Torshov/Ahus og Visperud

Ahus/Nordbyhagen utvikles som «campus»-område for kunnskapsbasert og arbeidsintensiv næring og forskningsvirksomhet med utgangspunkt i framtidig T-banestasjon og sykehuset, sykehusrelatert virksomhet og «livsvitenskap»-segmentet. Området utvikles også med nærsenterfunksjoner og boliger.

Kunnskapsarbeidsplasser er krevende å skape og dreier seg om godt samarbeid om tilrettelegging av areal og infrastruktur, men også om god stedsutvikling med attraktive boligområder, byrom og servicetilbud. Et sted med kvalitet, og kort vei mellom daglige gjøremål og kollektivtransport er en faktor som påvirker lokalisering av kunnskapsbedrifter.

Visperud ligger tett på Oslos store sentrale næringsbelte i Groruddalen. Området sees i sammenheng med framtidig T-banestasjon og en langsiktig transformasjon fra arealekstensiv lager/logistikkvirksomhet og handel for plasskrevende varer til næringspark for arbeidsintensiv næring.

Mål

- Ahusområdet skal videreutvikles som senter for kunnskapsbasert næring knyttet til helserelatert virksomhet og livsvitenskap.
- Visperud skal videreutvikles til næringspark med vekt på arbeidsintensiv næring.

Handling

Lørenskog kommune skal

- Aktivt bidra til samordning og utvikling av «Campus Ahus» i samarbeid med relevante aktører
- Lørenskog kommune skal bidra til samordning og videreutvikling av Visperud næringspark i samarbeid med relevante aktører. Utviklingen skal sees i sammenheng med planer for utvikling av Karihaugen i Oslo.

Foto: ROAF

6 Miljø

Klimaendringer og global oppvarming er blant de største miljøutfordringene verden står overfor. For å bremse den pågående utviklingen må menneskeskapte klimagassutslipp reduseres dramatisk.

Klimaendringene truer naturmangfoldet ved at det blir en stadig større utbredelse av fremmede, invaderende arter, som truer stedegne plante- og dyrearter. I tillegg trues mangfoldet av økt press på arealene, miljøgifter og forurensning. Alt det som truer naturmangfoldet er også en trussel for oss mennesker.

Den forventede veksten medfører et økende energibehov og ytterligere klima- og miljøutfordringer, og det er viktig at Lørenskog kommune har et sterkt miljøfokus slik at utviklingen blir framtidsrettet, bærekraftig og miljøvennlig.

Mål for miljø

- Lørenskog skal være en framtidsrettet og miljøvennlig kommune.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Legge miljøhensyn til grunn i all kommunal planlegging og saksbehandling.
- Gå foran som et godt eksempel ved å velge miljøvennlige løsninger innen transport, bygg og anlegg.

Planbehov

- Kommunedelplan for klima- og energi

6.1 Klima og energi

Norge har som mål for 2020 å redusere de globale utslippene av klimagasser med 30 % av Norges utslipp i 1990. Norge skal være karbonnøytralt i 2050. Dessverre går utviklingen i feil retning; fra 1990 til 2013 har de totale klimagassutslippene i Norge økt med nesten 5 %. Alvoret i klimaendringene på nasjonal og global basis får også konsekvenser for krav til planlegging, utbygging og forvaltning i kommunen.

I *Kommunedelplan for klima og energi i Lørenskog kommune 2010 – 2014* står følgende klimamål oppført: Energibruken og det direkte utslippet av klimagasser i Lørenskog kommune reduseres med minimum 10 % i planperioden. Planen skal revideres til å bli en ambisiøs og konkret klimaplan, med handlingsprogram og konkrete tiltak for å redusere utslippene.

Utslipp fra veisektoren dominerer, og alle tiltak for å redusere bilbruk og annen forurensende transport må derfor prioriteres. Konsentrert bebyggelse og etablering av arbeidsplassintensive virksomheter rundt kollektivknutepunktene er et langsiktig og viktig grep. Det samme er tilrettelegging for syklist og gående. I tråd med klimaplanen skal kommunen redusere utslippet av klimagasser fra egen virksomhet, inkludert tjenestekjøring og annen transport. Valg av biler som ikke går på fossile drivstoffer må prioriteres høyere.

Arbeidet med å redusere energiforbruket i kommunale bygg og anlegg, samt øke bruken av fornybar energi, skal videreføres. Videre utbygging av fjernvarmenettet blir viktig, men også andre energiformer som for eksempel solenergi, bør tas i bruk. Dersom kommunen skal klare å motivere innbyggere og utbyggere til miljøvennlige valg, må kommunen gå foran som et godt eksempel innen klimaarbeidet.

I klimasammenheng er det satt søkelys på den boreale barskogens betydning som karbonlager, og at det ikke bare er verdens tropiske skoger som må bevares. Den norske skogen tilhører den boreale barskogen (taigaen), som finnes i et belte i det nordlige Eurasia og Nord-Amerika. I Lørenskog er tilveksten høyere enn avviklingen, og skogen fungerer som karbonlager. Et aktivt og klimavennlig skogbruk og økt bruk av tre er positivt med tanke på å bidra til å redusere utslippene av klimagasser. Med pågående og forventede utbyggingen i årene framover, er det viktig å fokusere på bygg- og anleggsnæringens betydning for klimagasser, energibruk og generering av avfall. For å bidra til å øke karbonbindingen og redusere utslippene skal kommunen stille krav til egne og private bygg om økt bruk av fornybare materialer.

Mål for klima og energi

- Lørenskog kommune skal være en pådriver for at utslippet av klimagasser reduseres.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Sørge for at egne bygg er energieffektive og klimanøytrale, og at fornybare energiformer tas i bruk.
- Bruke klimanøytralt og miljøvennlig bygningsmateriale med lang levetid (bl.a. tre) i egne bygg og anlegg.
- Ved innkjøp av kommunale biler skal, der dette er mulig, biler med forbrenningsmotor erstattes med kjøretøy som gir vesentlig lavere utslipp.
- Prioritere syklende og gående høyere i planlegging og utbygging.
- Arbeide for å redusere det kommunale forbruket og stimulere til avfallssortering og gjenbruk.

6.2 Forurensning

Forurensning til vann og luft, samt støy, er viktige miljøutfordringer kommunen står overfor.

Tilstanden i Ellingsrudelva, de nedre delene av Losbyelva og Fjellhamarelva er karakterisert som dårlig eller meget dårlig, til tross for at det har skjedd en forbedring i vassdragene i forhold til tidligere. De mest betydningsfulle forurensningskildene til våre vann og vassdrag er kommunalt avløp, avrenning fra jordbruk, sigevann fra gamle deponier og overvann fra veier, parkeringsplasser og takflater. Lørenskog kommune har et omfattende program for vassdragsovervåking, og det gjøres tiltak for å bedre vannkvaliteten i samarbeid med andre kommuner innen Vannområde Leira - Nitelva og i tråd med EUs rammedirektiv for vann. Rensedammer, separering av ledningsnett, redusert jordarbeiding/høstpløying, vegetasjonskanter mellom jorder og vassdrag, og gjenåpning av bekker er blant tiltakene som gjennomføres. Kommunedelplan for differensiert forvaltning av vassdragene (11.06.2003) omfatter kart og bestemmelser, og vil fortsatt komplementere kommuneplanen. Hensikten med denne kommunedelplanen er å hindre forurensning og negative inngrep i vassdragene og grøntsonen langs vassdragene, og sørge for en god og forutsigbar forvaltning. Det er et mål å oppnå «god økologisk tilstand» innen 2021, men det er et problem at det ikke er gode metoder for å vurdere miljømål i leirpåvirkede elver.

Den største kilden til luftforurensning i Lørenskog kommune er transport. God tilrettelegging for kollektivtransport, sykling og gange, samt fortettingen rundt kollektivknutepunktene er blant de viktigste tiltakene for å redusere bilbruken. Både klimagassutslipp, lokal luftforurensning, støv og støy vil gå ned med redusert bilbruk.

Støy er et alvorlig helse- og miljøproblem for mange. I Lørenskog er veitrafikken den største kilden til støy. Kommunen har også støy fra jernbane, flytrafikk, redningshelikopter og skytebane. Kommunen har utarbeidet støykart som viser hvilke områder som er påvirket av støy. Lokalisering av boliger og annen støysensitiv bebyggelse som barnehager og skoler, samt støyreducerende tiltak og riktig utforming av fasader og uteområder kan være med på å bedre støysituasjonen for kommunens framtidige innbyggere.

Reduksjon i bilbruk gjennom prioritering av kollektivtransport, sykkel og gange, kan bedre trafikksituasjonen og få ned utslippene av klimagasser og annen luftforurensning, samtidig som støy- og støvnivåene reduseres. Også reduksjon på hastigheten på biltrafikken kan bidra positivt både med hensyn til støy og for økt trygghet for myke trafikanter.

Mål for forurensing

- Lørenskog skal ha luft og vann er av god kvalitet, og flere «stille» områder i byggesonen.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Arbeide aktivt for å bedre kvaliteten på vann og vassdragsnære områder, blant annet gjennom det interkommunale samarbeidet i Vannområde Leira – Nitelva.
- Sikre at kommunens vassdrag oppnår «god økologisk tilstand» innen 2021.
- Gjennom god arealplanlegging og plan- og byggesaksbehandling velge løsninger som bidrar til å redusere støy for blant annet boliger, boligens uteområder, fellesområder, områder for ferdsel og grøntområder.
- Vurdere å senke fartsgrenser på både hoved- og lokalveier.

6.3 Naturmangfold

Naturmangfold (biologisk mangfold) er artsrikdommen og alle variasjoner av planter, dyr og mikroorganismer i det miljøet de lever i. Områder med stort naturmangfold har en egenverdi i seg selv, samtidig som redusert mangfold er en av de største truslene for verden og menneskene. Mangfold i naturtyper og leveområder er et viktig vilkår for å opprettholde mangfoldet. Også menneskelig tilrettelagt natur har betydning som del av mangfoldet og som biologiske korridorer. Her spiller både kulturlandskap og parker en rolle. Spesielt ved utviklingen av Lørenskog grønne sentrum blir det viktig å velge stedegne plantearter som vegetasjon i tillegg til å bevare eksisterende vegetasjon.

Oversiktskart over grønnstrukturen innenfor byggesonen er utarbeidet i forbindelse med kommuneplanarbeidet. Kartet viser de store sammenhengende grøntdragene og en grov oversikt over viktige naturtyper, men på småskala nivå mangler den komplette oversikten over kvaliteten på naturområdene.

Spredning av fremmede arter truer artene som hører naturlig hjemme i Lørenskog. En videre bekjempelse av blant andre planteartene kjempebjørnekjeks og kjempespringfrø er stadig viktigere, og må gjøres i samarbeid med innbyggerne og organisasjoner.

Ved plantevalg til parker og naturområder er det viktig å ikke benytte fremmede arter, da flere av disse har vist seg å utgjøre en risiko for det biologiske mangfoldet ved at de utkonkurrerer hjemmehørende flora. Oversikten over skadelige, fremmede arter (norsk svarteliste 2012) er nyttig ved valg av planter.

Mål for naturmangfold

- Lørenskog skal utvikle og ivareta et rikt naturmangfold både i og utenfor byggesonen.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Styrke og bevare ulike natur- og kulturlandskap som sammenhengende strukturer.
- Bekjempe spredningen av fremmede-, skadelige arter i samarbeid med innbyggere og organisasjoner.
- Øke naturmangfoldet i tettstedene slik at alle innbyggere kan få naturopplevelser i sitt nærmiljø.

Foto: Colourbox.com

7 Oppvekst, kultur og utdanning

Oppvekstmiljøet handler om kvaliteter i omgivelsene barn og unge lever og vokser opp under. Viktigst er kvaliteten på relasjonene til deres nærmeste familie, venner og naboer. Deretter handler oppvekstmiljøet om de ressursene som finnes i barn og unges hverdag: på helsestasjonen, i barnehagen, på skolen, i skolefritidsordningen, i fritidsaktivitetene og i de fysiske omgivelsene de har rundt seg. Lokalmiljøet gir viktige rammer for samvær, aktivitet, og tilhørighet i et større fellesskap.

Lørenskog er i ferd med å bli et mer urbanisert samfunn. Ved fortetting av bomiljøene, må det sikres trygge møteplasser for barn og unge og tilgjengelige arealer for lek, utfoldelse og rekreasjon. Med større variasjon i befolkningen, er det viktig å skape oppvekstmiljøer som gir barn, unge og voksne en opplevelse av inkludering og likeverd. Med urbanisering følger også storbyutfordringer der erfaringer viser at andelen ungdom som beveger seg i gråsonen mellom sosial inkludering og samfunnsmessig utstøtning øker.

Utviklingen av oppvekstmiljøet i Lørenskog vil gi økte behov for offentlige tjenester og tilgang til tilbud basert på frivillig innsats. Barn, unge og familier må sikres tilgang til gode tjenestetilbud innen blant annet omsorg, helse, utdanning, kultur og fritid. Frivillighetsarbeid har spilt en betydelig rolle i utviklingen av og oppbyggingen av lørenskogsamfunnet gjennom blant annet kultur, idrett og politikk. Det blir viktig framover å skape grobunn for engasjement og deltakelse.

Kunnskapssamfunnet stiller store krav til utdanningssystemet til kommunens innbyggere. Det er en viktig oppgave for kommunen å sikre at alle skal få et godt opplæringstilbud allerede fra barnehagealder, med et perspektiv om livslang læring. Kirke- og livssyn er viktige kulturpillarer i Lørenskog som medvirker til det mangfold Lørenskogsamfunnet ønsker å ha.

Mål for oppvekst, kultur og utdanning

- Lørenskog skal ha trygge og inkluderende lokalmiljøer som stimulerer til trivsel, vekst og utvikling.

Handling

Lørenskog kommune skal

- Stimulere til skaperglede og personlig utfoldelse.
- Gi mulighet for aktivitet, rekreasjon og mellommenneskelig kontakt.
- Gi mulighet for opplevelse, kunnskap og innsikt.
- Være åpne og tolerante for utøvelsen av ulike typer livssyn

Planbehov innen oppvekst, kultur og utdanning

- Kommunedelplan for idrett og friluftsliv
- Sektorplan for kvalitet i barnehager og skoler
- Sektorplan for barnehage- og skolestruktur
- Sektorplan for kultur

7.1 Barnehage og skole

Med større forskjeller i befolkningen, økte kompetansekrav og økt press for å kvalifisere dagens unge for kunnskapssamfunnet, blir det viktig å skape gode arenaer for læring, lek og omsorg i barnehager og skoler. Det blir av vesentlig betydning å ta grep for å legge til rette for sunn personlig utvikling hos barn og voksne.

I tillegg til å kvalifisere barn og unge for et liv som voksen, har barndommen og ungdomstiden en verdi i seg selv. Det er derfor viktig at barnehager og skoler ivaretar opplevels- og mest-ringsdimensjonen her og nå, i tillegg til det framtidsrettede pedagogiske arbeidet.

Befolkningsøkningen gir økt press i forhold til lovfestede rettigheter til barnehageplass og plass ved nærmiljøskolen. I tillegg blir det økt press på kapasiteten til aktuelle hjelpetjenester som barnevernet, PP-tjenesten, skolehelsetjenesten og forebyggende psykisk helsetjeneste.

Det forventes en fortsatt økning i minoritetsbefolkningen som vil stille krav til kvalitet på inkluderingsarbeidet ved skoler og barnehager. Særlig viktig blir arbeidet med å utvikle språkkompetanse og legge til rette for et godt grunnlag for samarbeid med foreldrene.

Mål for barnehage og skole

- Barn og ungdom skal ha en hverdag i barnehage og skole preget av læring, vennskap og gode opplevelser.
- Med gode forutsetninger og motivasjon for livslang læring står ungdommen rustet til erkjennelse, innlevelse, utfoldelse og deltakelse.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Legge til rette for økt kvalitet i barnehager og skoler gjennom langsiktig og systematisk forbedringsarbeid.
- Satse på tiltak innen læring, forebygging og tidlig innsats med dokumentert effekt.
- Legge til rette for høy grad av faglært personell i barnehager og skoler.
- Sikre høy barnehage- og skolefaglig kompetanse i kommunen som støtte til virksomhetene i barnehager og skoler.
- Sørge for høy kvalitet, samordning og tilstrekkelig kapasitet på hjelpetjenestene for barn, unge og deres familier.
- Sørge for at barn og unge står rustet til å møte morgendagens samfunn, inklusive en ny digital hverdag, gjennom satsning på grunnleggende ferdigheter (kunne lese, regne, uttrykke seg muntlig og skriftlig og bruke digitale verktøy) og kritisk tenkning.

Foto: André Clemetsen

7.2 Kultur, frivillighet og fritid

Kultur, frivillighet og fritid er viktige faktorer for innbyggernes fysiske og psykiske velvære. Lørenskog ferdigstilte et nytt kulturhus i 2011. Lørenskog hus er stort nok til å imøtekomme den planlagte befolkningsveksten, men det er også viktig med andre kulturarenaer og mer uformelle møteplasser og aktivitetsarenaer for Lørenskogs befolkning. Dette er avgjørende for å skape folkeliv og fellesskap i Lørenskog sentrum og sentrumsområdene.

Frivilligheten er først og fremst ivaretatt av lag og foreninger. Frivilligheten utfordres på mange områder. Strengere krav til dokumentasjon, høyere krav fra brukere og ikke minst den enkelte innbyggers prioriteringer fører til at det blir vanskeligere å rekruttere frivillige. Kommunen må være en viktig bidragsyter i arbeidet med å legge forholdene til rette for et rikt og mangfoldig foreningsliv.

Idretten har store arealbehov. Per i dag er anleggskapasiteten forholdsvis god, men i løpet av kommende planperiode vil det bli stort behov for nye idrettsanlegg, først om fremst flere fotballbaner av ulik størrelse og en stor gressflate for fotball, cricket og andre aktiviteter. Det må også avsettes areal til en ny flerbrukshall. Arealer til disse formålene må sikres i kommuneplanen.

Mål for kultur, frivillighet og fritid

- Lørenskogs innbyggere skal finne et mangfoldig og engasjerende kultur- og fritidstilbud i egen kommune, med opplevelser, utfordringer og aktiviteter.

Kultur

Kultur gir økt livskvalitet for alle generasjoner. Lørenskog sentrum er fortsatt under utforming og mangler elementer som bidrar til et "levende byliv". En forsterket bymessig utvikling vil være en viktig brikke i utviklingen

av alle virksomhetene i Lørenskog hus, både for kultur og næring. Mangelfullt utviklet offentlig kommunikasjon, både internt i Lørenskog og til og fra deler av Oslo, gjør det vanskelig for mange å benytte seg av kommunens rike kulturtilbud.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Sikre mangfold og kvalitet, tradisjon og fornyelse i kulturarbeidet.
- Tilrettelegge for kultur i sentrum, med fokus på arrangementer og opplevelser.
- Utvikle samspillet og samarbeidet mellom kultur og næring.

Frivillighet

Frivilligheten er en av grunnpilarene i et velfungerende lokalsamfunn. Kommunen må derfor legge forholdene til rette for organisasjonsliv og annen frivillig aktivitet. Kommunen gir driftsstøtte til en rekke frivillige organisasjoner som er direkte knyttet til oppgaver innenfor kommunens grenser, og som kommer kommunens innbyggere til gode.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Legge forholdene til rette for organisasjonsliv og annen frivillig aktivitet, med fokus på barn og unges kultur og fritid.
- Oppleves som en aktiv medspiller for frivillige organisasjoner.
- Bidra til å skape gode rammer og muligheter for det frivillige arbeidet i Lørenskog.
- Stimulere frivilligheten i Lørenskog til å gjenspeile mangfoldet og inkludere alle i sine aktiviteter.

Fritid

Kommunen har et ansvar for å tilrettelegge for et godt og aktivt fritidstilbud til sine innbyggere. Det gjelder både innenfor skolefritidsordningen (SFO), idrett, kultur og rekreasjon. Gode fritidstilbud skaper god folkehelse gjennom positive opplevelser og fysisk og psykisk velvære. Gode fritidstilbud er også en viktig del av forebyggende arbeid innen kriminalitet og uønsket atferd. Fasiliteter til kultur- og fritidsaktiviteter skal innpasses i alle nye utbyggingsområder med samme naturlighet som for eksempel barnehager.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Ha et SFO-tilbud av høy kvalitet som legger til rette for varierte aktiviteter og som støtter opp under læring i skolen.
- Skape trygge og tilgjengelige møteplasser for barn og unge.
- Stimulere innbyggerne til økt fysisk aktivitet og til å benytte seg av kommunens kultur- og fritidstilbud.
- Bygge idretts- og friluftslivsanlegg som speiler forventet befolkningsvekst og behov.

7.3 Mangfold og integrering

Lørenskog har landets tredje største prosentvis andel av innvandrerbefolkning med ikkevestlig bakgrunn etter Oslo og Drammen, med innbyggere fra mer enn 110 nasjonaliteter. Lørenskog har utviklet seg til et flerkulturelt samfunn, og innvandrerandel i 2013 var på 22,5 %.

Lørenskog har over flere år bosatt flyktninger, etter anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Tilgang på boliger er den største utfordringen for å øke førstegangsbosettingen i kommunen. Andre utfordringer knyttet til integrering av flyktninger er at en svært høy andel har lav formell utdanning og dårligere psykisk helse. Dette kan igjen bidra til svært langsom språkinnlæring på grunn av manglende læringsstrategier og manglende motivasjon og konsentrasjon. Konsekvensene er at en høy andel av deltakerne i kommunens toårige introduksjonsprogram aldri vil klare språkravene som kreves for å få jobb innenfor helse- og omsorgsyrkene og barnehagesektoren. Lite formell kompetanse og lavt språknivå gir store utfordringer i forhold til integrering og inkludering på både kort og lang sikt.

Tross utfordringer i forhold til språkinnlæring og kvalifisering for deltakelse i yrkeslivet og samfunnet for øvrig, så er flyktninger i en særstilling hva gjelder ivaretagelse og tett oppfølging på alle områder av flyktning- og innvandrer-tjenesten og botiltaket for enslig mindreårige. Flyktningene utgjør bare en brøkdel av kommunens fremmedspråklige befolkning, og langt de fleste faller utenfor disse tjenestene, blant andre arbeidsinnvandrere. Premissene er at disse gruppene i utgangspunktet skal være selvforsørget og det er ingen kommunale tjenester som er ansvarlig for å gi dem informasjon om norske forhold eller oppfølging i forhold til inkludering i samfunnsliv, skole eller arbeid. Den store gruppen arbeidsinnvandrere fra EU land har heller ikke rett til gratis norskopplæring, noe som også kan være en utfordring i forhold til arbeidsmarkedet, integrering og oppfølging av barn i skole og barnehage.

En ytterligere økning i minoritetsbefolkningen som et resultat av økt tilflytting, familieinnvandring og førstegangsbosetting av flyktninger, vil utfordre hele det kommunale tjenesteapparatet. Flyktninger og innvandrere har ofte omfattende og komplekse utfordringer som krever innsats fra flere sektorer og forvaltningsnivå. Arbeidsmarkedsutfordringer, psykiske- og fysiske helseutfordringer er eksempler på dette. Tjenester til flyktninger og innvandrere er i dag spredt på flere tjenesteområder og under ulike tilskuddsordninger, og en samordning av kompetanse, tiltak og tjenester rettet mot denne gruppen bør prioriteres.

I en stadig mer mangfoldig kommune hvor likeverdige tjenester for alle er en målsetting, må informasjon om tjenester, tiltak, rettigheter og plikter, tilrettelegges for de ulike innvandrergroper. Samtidig med et økt fokus på samordning av kompetanse og tiltak og informasjon som virkemiddel til likeverdige tjenester, bør det også satses på en generell tverrfaglig kompetanseheving innenfor kulturkompetanse samtidig med en spesifikk satsing på migrasjonshelse.

Mål for mangfold og integrering

- Lørenskog kommune skal være et inkluderende lokalsamfunn, med rikt kulturelt og etnisk mangfold som inviterer til yrkes- og samfunnsdeltakelse.
- Lørenskog skal være en kommune som har en bevisst satsing for å motvirke økonomisk- og sosial marginalisering av minoritetsbefolkningen, herunder også barnefattigdom.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Ha et flerkulturelt perspektiv integrert i alt av planverk, utviklingsarbeid og satsingsområder.
- Utvikle og innrette det kommunale tjenesteapparatet slik at innbyggere med flyktning- og innvandrerbakgrunn blir selvstendiggjort og får brukt egne ressurser til det beste for dem selv og lokalsamfunnet.
- Ha nødvendig flerkulturell kompetanse i alle ledd og jobbe tverrfaglig og helhetlig for å gi alle kommunens innbyggere det samme tjenestetilbudet.
- Videreutvikle skoler og barnehager som arenaer som integrerer og utjevner forskjeller.

Foto: Nicolaas Kuipers

8 Folkehelse

Folkehelse har de senere år fått større fokus i kommunal planlegging og drift, og gjennom folkehelseloven har kommunen sammen med fylkeskommunen ansvar for å ha oversikt over innbyggernes helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Folkehelse er vitenskap som inneholder kompetanse om å forebygge sykdom, skade, forlenge liv og fremme helse gjennom systematisk innsats og kunnskapsbasert valg av samfunnet, organisasjoner, offentlige og private, lokalsamfunn og enkeltpersoner. Prinsippet om «helse i alt vi gjør» er kjernen i folkehelsearbeidet og er basert på en forståelse av hvordan forhold på de fleste områder i samfunnet påvirker folkehelsen. Dette innebærer et tverrsektorielt ansvar for vurdering av påvirkningsfaktorer og deres betydning for folkehelsen.

Utviklingen i samfunnet har gitt flere helseforbedringer de siste årene, blant annet i betydelig reduksjon av hjerte- og karsykdommer. Men samtidig ser vi store utfordringer knyttet til for eksempel overvekt. Disse utfordringene er sterkt knyttet til fysisk aktivitet og stiller store krav til kommunens samfunnsplanlegging. Det understreker for eksempel at den ønskede forskyvingen fra bilbruk til gange, sykkel og kollektivtransport er viktig, også i et folkehelseperspektiv.

Lørenskog kommune kommer godt ut av undersøkelser av innbyggernes helsetilstand i Folkehelseinstituttets folkehelseprofil. Den viser at innbyggerne har gjennomgående god helsetilstand, en yngre eldrebefolkning enn snittet og ungdom som trives bedre på skolen enn ellers i landet. Samtidig har kommunen flere innbyggere som har grunnskole som høyeste utdanning sammenlignet med landet for øvrig. Lørenskog kommune er også en innvandrerkommune der ca. 20 % av innbyggerne har en ikke vestlig bakgrunn. Dette er likevel en ressurssterk gruppe der snittinntekten er av de høyeste i Norge, samtidig som enkeltpersoner har særlige utfordringer i et folkehelseperspektiv.

Det er ønskelig med en utvikling av lokalsamfunnet i Lørenskog som styrker innbyggeres mulighet til å ta ansvar for egen helse, trivsel og mestring. Prioriterte områder som; fysisk aktivitet og ernæring, universell utforming, forebygging og tidlig innsats, miljø og ulykkes- og skadeforebygging, skal bidra til en friskere, og tryggere befolkning og en generelt god folkehelse. Det betyr at innbyggere, frivillige organisasjoner, næringsliv og kommunen sammen må medvirke for å ta ansvar og utvikle folkehelsearbeidet i kommunen. Tjenestene må innrettes slik at de understøtter den enkelte innbyggers egne ressurser og mestringsevne, både hos friske, og blant dem som har økt risiko for sykdom og de som har utviklet sykdom.

8.1 Helsetjenester

Kommunen vil gjennom samhandlingsreformen få flere oppgaver rundt barselomsorg, psykisk helse, frisklivsarbeid, etterbehandling, rehabilitering mv. Kravene til kommunens forebyggende innsats mot både psykisk og fysisk helse, vil øke for alle befolkningsgrupper. Dette vil omfatte de fleste av kommunens tjenester, og øke behovet for samhandling mellom tjenester i og utenfor egen kommune.

Kommunen må innrette tjenestene slik at helsebelastning og risiko kan oppdages tidlig. Tjenestene skal ha høy faglig kvalitet, være koordinerte og samtidige, samt virke i samme retning.

Etterkrigstidens store barnekull gjør at det forventes en sterk vekst i antall eldre over 67 år i planperioden. Dette vil i stor grad være uavhengig av framtidig befolkningsøkning. Særlig stor vil veksten i antall eldre fra 80 – 89 år, og over 90 år være.

8.2 Mestring og omsorg

Samhandlingsreformen vil forskyve flere, mer kompliserte og kompetansekrevende oppgaver over til kommunene. Økt levealder sammen med vekst i andelen eldre vil gjøre at forekomsten av demens kan ventes å bli vesentlig større i perioden. Kommunen må utvikle sin forebyggende og rehabiliterende innsats mot disse befolkningsgruppene og bidra til at den enkelte kan ivareta egne behov og interesser lenger. Tjenestene må i større grad ha en forebyggende og rehabiliterende profil, og i større grad bygge på innbyggernes egne ressurser og egen mestring.

Kommunen må ta i bruk ny velferdsteknologi, og infrastrukturen for dette må bygges ut i perioden. Velferdsteknologi kan bidra til at endringer i helsetilstanden for syke eller risikoutsatte oppdages tidligere, og kan forebygges og behandles bedre. Videre kan velferdsteknologi bidra til at kommunen kan øke tryggheten og kvaliteten i tjenestene overfor den enkelte med behov for ekstra innsats.

En hovedutfordring vil bli å utvikle, beholde og rekruttere ansatte med den kompetansen kommunen vil trenge i planperioden. Behovet for høyt kvalifiserte ansatte innen velferdsområdet vil øke kraftig.

Utviklingen i befolkningsgruppene, kombinert med utviklingen i hvilke skader og tilstander helsevesenet kan behandle, vil ha stor innvirkning både på hvilke type boformer innenfor og utenfor institusjon kommunen må etablere, samt hvordan kommunen må utvikle sine tjenester.

Hovedmål for folkehelse, forebygging, mestring og omsorg

- Folkehelseperspektivet skal være sikret i omgivelsene med hensyn til både rekreasjon, gode møteplasser og en aktiv fritid for alle kommunens innbyggere.
- Innbyggerne i Lørenskog skal oppleve bedret folkehelse og trivsel, og reduserte sosiale, fysiske og psykiske helseforskjeller.

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Reflektere folkehelseperspektivet i kommunale planer, utviklingsarbeid og tjenesteyting.
- Legge til rette for at den enkelte innbygger selv i størst mulig grad kan bedre sin egen helse.
- Forebygge negativ helseutvikling ved å oppdage økt belastning og risiko tidlig.
- Utvikle mer differensierte boformer som bygger på befolkningens egne ressurser, og åpne for større spesialisering og individuell tilpasning av tjenester.
- Innrette tjenestene slik at de understøtter den enkelte innbyggers egne ressurser og mestringsevne, både de som har økt risiko for sykdom og de som har utviklet sykdom.
- Ha en høykompetent, tverrfaglig og helhetlig innsats internt i kommunen, i samarbeid med tjenester utenfor kommunen, og i samarbeid med organisasjoner og frivillige.

Planbehov innen folkehelse

- Sektorplan for helse- og omsorg (ble vedtatt desember 2014)

Foto: Colourbox.com

9 Demokrati og samfunnsdeltakelse

God demokratisk styring skal ivareta pålitelighet, ansvarlighet, borgernærhet og effektivitet. Lokaldemokratiundersøkelsen 2014 i regi av Kommunenes Sentralforbund kartlegger hvordan innbyggerne og folkevalgte i kommunen vurderer lokaldemokratiet i egen kommune innenfor områdene pålitelig styre, ansvarlig styre, borgernært styre og effektivt styre. I tillegg kartlegges hvordan folkevalgte i kommunestyret vurderer rollen som folkevalgt og forholdet til administrasjonen.

Undersøkelsen gir et bilde av hvordan lokaldemokratiet fungerer og er et godt utgangspunkt for å sette demokratispørsmål på dagsorden i kommunestyret. Ved å sammenligne egne resultat med resultater fra andre kommuner kan kommunen hente inspirasjon til eget utviklingsarbeid.

Den politiske lederrollen er sammensatt av en ombudsrolle, styringsrolle og politisk lederrolle. Disse rollene utøves i kommunestyret/styringsorganer, ved tjenesteyting, ved samfunnsutvikling, og i forholdet til administrasjonen.

Et godt lokaldemokrati krever at innbyggerne har tillit til lokalpolitikerne. Det innebærer blant annet at innbyggerne får delta utenom valg. Dette er viktig for at de som deltar skal oppleve at de blir tatt på alvor. Lørenskogs innbyggere skal ha muligheten til å påvirke beslutninger og til å komme i dialog med folkevalgte. Innbyggerne har blant annet muligheten til å sette saker på den politiske dagsorden gjennom Innbyggerinitiativ – Minsak.no, til å kommunisere på kommunens Facebook-sider, eller ved å ta en prat med ordfører og varaordfører på ordførerbenken. Lørenskogs innbyggere kan følge med på kommunestyremøtene på Web-TV. Innbyggerne skal også involveres og bli hørt i planer som angår dem. Barn og unge kan påvirke politiske avgjørelser gjennom Barn og unges kommunestyre.

Det ble nylig gjort endringer i Folkebibliotekloven, og en av de nye målsettingene er at folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Lørenskog bibliotek er et aktivt og nyskapende bibliotek. I tillegg til de mer tradisjonelle tilbudene, er biblioteket også arena for kulturarrangementer og debattmøter, samt møteplass for folk i alle aldersgrupper.

Mål for demokrati og deltakelse

- Lørenskog kommune skal være et levende lokaldemokrati hvor aktiv involvering av innbyggerne, god folkevalgt styring og høy etisk standard underbygger tilliten til forvaltningen.

Handling

- De folkevalgte skal ha gode vilkår til å utøve sine verv og kunne delta i folkevalgtopplæring.
-
- *Lørenskog kommune skal:*
- Gi brukervennlig og saklig informasjon og service til publikum, og legge til rette for medvirkningsprosesser.
- Sørge for møteplasser og arenaer for offentlige samtaler og debatt, samt å lytte til innbyggerne.

10 Kommunen som organisasjon

Lørenskog kommune har et unikt oppdrag ved at vi både skal utvikle demokrati og deltakelse, være samfunnsutvikler samtidig som kommunen er ansvarlig for de grunnleggende velferdstjenestene og for å sikre innbyggernes rettigheter.

Kommunen er derfor en krevende, men også meget spennende arbeidsplass. Våre ansatte yter i stor grad velferdstjenester samtidig som de bygger framtida. Som ansatt i Lørenskog kommune skal en oppleve å utgjøre en forskjell.

De ansatte er viktigst for at kommunen skal lykkes med sine oppdrag. Den politikken som utøves overfor de ansatte i kommunen – arbeidsgiverpolitikken – er avgjørende.

Arbeidsgiverpolitikk er de handlinger, holdninger og verdier som arbeidsgiver praktiserer og står for i forhold til medarbeiderne. Arbeidsgiverpolitikken innhold og fokus går ut på å styre og frigjøre den menneskelige energien som ligger i organisasjonen.

Det er viktig at Lørenskog kommune framstår med en tydelig og forutsigbar arbeidsgiverpolitikk. Mange medarbeidere legger igjen store deler av sitt yrkesaktive liv i kommunen. Hvordan kommunen står fram som arbeidsgiver har stor betydning for deres opplevelse av yrkeslivet og for den innsatsen den enkelte vil legge igjen i organisasjonen. Et ansettelsesforhold er langsiktig og bør derfor være basert på verdier og holdninger som ikke stadig skifter.

Arbeidsgiverpolitikken vil for den enkelte ansatte være det som oppleves i det daglige i jobben, og derfor er nærmeste leder avgjørende for å sette kommunens politikk på området ut i livet.

Arbeidsgiverpolitikken er ikke et mål i seg selv, men et middel for å oppnå kommunens overordnede mål. Den handler om å benytte de menneskelige ressursene best mulig for å oppnå målene.

I «Stolt og unik» (KS arbeidsgiverstrategi mot 2020) pekes det på to hovedutfordringer for kommunene

1. evnen til utvikling og nyskapning
2. tilgangen på og forvaltningen av egen arbeidskraft

For å løse disse hovedutfordringene vil Lørenskog kommune satse på følgende områder i arbeidsgiverpolitikken

- En attraktiv arbeidsplass
- Omdømme
- Likhet og trygghet

Kommunen består av mange arbeidsplasser som utad skal framstå som en helhetlig organisasjon. Et godt omdømme er viktig slik at kommunens innbyggere er stolte av å bo i kommunen og har tillit til kvaliteten på de kommunale tjenestene. Det er også viktig for at kommunen skal framstå som en attraktiv arbeidsgiver.

Kommunen har tre verdier som gjelder for alle ansatte i kommunen. Verdiene skal kjennetegne kommunen i vårt møte med innbyggere og brukere av kommunale tjenester.

Åpen:

Vi møter innbyggerne og hverandre med åpenhet, tillit og toleranse.
Vi er romslige og gir plass for forskjellighet.

Troverdig:

Vi holder det vi lover
Vi behandler alle profesjonelt og ordentlig.
Vi gir presis og objektiv informasjon.

Engasjert:

Vi engasjerer oss faglig og personlig og streber etter å utgjøre en forskjell.
Vi er fleksible og forandringsvillige, og setter pris på nye ideer og initiativ.

Mål for kommunen som organisasjon

- Lørenskog kommune skal ha et godt omdømme i befolkningen.
- Ledere og medarbeidere i Lørenskog kommune skal skape gode og effektive tjenester

Handling

Lørenskog kommune skal:

- Være tilgjengelig for og i dialog med befolkningen gjennom flere kanaler
- Etablere digitale løsninger som et førstevalg for kommunikasjon
- Etablere en arbeidsgiverpolitikk som gjør kommunen til en foretrukket arbeidsgiver gjennom kompetente medarbeidere og ledere i en åpen og inkluderende bedriftskultur

Planbehov for kommunen som organisasjon

- Arbeidsgiverstrategi – kommunens arbeidsgiverpolitikk
- Kommunikasjonsstrategi
- IKT-strategi

Foto: André Clemetsen

11 Vedlegg

Som del av kommuneplanarbeidet foreligger det vedlegg som ikke er trykket, og som ligger tilgjengelig på kommunens nettside www.lorenskog.kommune.no

Følgende vedlegg er tilgjengelige via kommunens hjemmeside:

1. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (Miljøverndepartementet, 2011)
2. Kommunal planstrategi i Lørenskog kommune 2013-2016, vedtatt av kommunestyret den 29.08.2012, sak 099/12
3. Planprogram for kommuneplan 2014-2025, vedtatt av kommunestyret den 23.10.2013, sak 092/13
4. Gjennomgang av innkomne merknader til planprogrammet – kommuneplan for Lørenskog 2013 – 2024 (vedlegg til kommunestyresak 092/13, 23.10.2013)
5. Gjennomgang av innkomne merknader etter at planprogrammet ble vedtatt, datert 27.05.2014
6. Folkehelseprofil for Lørenskog 2014 (Folkehelseinstituttet)
7. Romerike møter hovedstaden 2040. Scenarier for Lørenskog kommune (Faveo, 2012)
8. Trafikkanalyse, Lørenskog kommuneplan 2013 – 2024 (Rambøll, 2014)
9. Risiko- og sårbarhetsanalyse, Lørenskog kommuneplan 2014-2025 (Rambøll, 2014)
10. Konsekvensutredning, Lørenskog kommuneplan 2014-2025 (Rambøll, 2014)

LØRENSKOG KOMMUNE

Hasselveien 6, Postboks 304, 1471 Lørenskog

Telefon: 67 93 40 00 Faks: 67 93 40 01

postmottak@lorenskog.kommune.no

www.lorenskog.kommune.no